

fende Forventning, at der ikke fra Panthaver-
nes Side vilde finde hyppige Opsigelser Sted,
hvilke da kunde virke ødelæggende for vedkom-
mende Giere. Vi maae paatvivle, at det vilde
kunne forsvares at udsætte Eiendomsbesidderne
for en saadan Fare, og kunne ikke finde os
tilstrækkeligen beroligede ved den Udfigt, der
efter Bestemmelsen i § 60 skulde gives de Gods-
eiere, som oplyste, at Prioriteter paa Grund
af Evangslovens Anvendelse vare blevne op-
sagte for dem, til, naar Sikkerheden fandtes
antagelig, saavidt muligt at blive hjulpede ved
Laan enten af Creditkassen, eller, saafremt
Midlerne hertil manglede denne, af Statskas-
sen ved Hjælp af det Beløb, der til saadant
Brug blev at fastsætte ved hvert Aars Finants-
lov.

Hvad den af Fleertallet forudskikkede histo-
riske Udvikling angaaer, da kunne vi ikke til-
bageholde den Bemærkning, at det, for at fore-
bygge en vis eenfædig Opfattelse af den givne
Fremstilling, turde have været hensigtsmæssigt,
om der ved Siden af hvad stærkt er fremhævet
om Misbrug, hvori endeel Godseiere i langst
forvundne Tider, vistnok tildeels paavirkede
af Datidens Aand, have gjort sig skyldige, til-
lige var henviist til det Meget, som Danmarks
Fæstebønder skyldte Landets Godseiere; thi saa-
vist end de ulige heldigere Vilkaar, under hvilke
Fasterne nu ere og forlangst have været stillet,
for en meget stor Deel maae tilskrives en
velgjørende Lovgivnings Indflydelse, bør det
paa den anden Side, ved en almindelig Be-
dømmelse af Forholdet mellem Godseiers og
Fæstebondestanden, ei heller oversees, at det er
Godseierne, som have begrundet hvad der nu
saa ofte betegnes og paaberaabes som en Sæd-
vane, at der nemlig i Almindelighed og i en
betydelig Udstrækning er blevet taget Billigheds-
og Humanitetshensyn i Betragtning til For-
deel for Fasterne og deres Efterladte, uden at
der dog hertil har paahvilet Gierne nogen-
sømt Forpligtelse, til hvis Opfyldelse de kunde
tvinges.

Den ovenberørte historiske Fremstilling kunde
iøvrigt synes — hvad og af Fleertallet selv er
antydnet — nærmest at maatte lede hen til „en
saadan videre Udvikling eller Uddannelse af
Bestemmelserne om Fæstegodsset, og navnlig

saadanne yderligere Indskrænkninger i Gods-
eiernes Raadighed over dette Gods til Fordeel
for den nuværende Fæstebondestand, hvorved denne
kunde forhjælpes til fremdeles at beholde disse
Jorder i Fæste paa billige Vilkaar“. Vi skulle
ikke gaae nærmere ind herpaa eller paa de
speciellere Hentydninger om, hvori disse
„yderligere Indskrænkninger“ i Godseiernes
Raadighed over Fæstegodsset skulde bestaae, es-
terdi Fleertallet ikke i denne Retning har frem-
sat noget Forslag, men udtalt sig for, at en
saadan Wei ialtsald ikke for Tiden burde be-
trædes, idet en tvungen Afløsning af Fæstefor-
holdet formeentligen skulde være at foretrække.
Imidlertid har Fleertallet, ved at erklære sig
for den sidstnævnte Fremgangsmaade, og under
Erkjendelse af, at Afløsningen i ethvert Fald
bør skee imod fuldstændig Erstatning, tillige ud-
hævet, at det ikke ved Anvendelsen af denne
Regel skal tjene til Maalestof, hvad Gods-
eieren nu kan være istand til at udbringe af
en Fæstegaard, naar han i Overensstemmelse
med de hidtil givne Love bortsalger den som
fæsteledig; thi — føies der til — disse Love
ere ikke nogen affluttet, endelig Lovgivning, og
Godseierne have intet Tilsagn om, at der ikke
vil blive gjort større eller andre Indskrænknin-
ger i deres Dispositionsret over Fæstegodsset
end hidtil. Dette er nu vistnok aldeles rigtigt,
og det lader sig ikke modsigte, at Fæstelovgiv-
ningen, saa lidet som nogen anden Deel af
den positive Lovgivning, er at betragte som en-
deligen affluttet eller som undragen fra den
lovgivende Magts reformerende Indvirkning.
Men, naar man netop ikke tilsigter at give
yderligere Forfrister til „Udvikling af Fæste-
forholdet“, men man derimod vil ind paa
dette Forholds tvungne Afløsning, og da,
som Grundloven fordrer, mod fuldstændig
Erstatning, kunne vi paa ingen Maade erk-
kende Rigtigheden af den Anskuelse, som Fleer-
tallet i denne Henseende har villet gjøre gjæl-
dende. Thi, foruden at vi ikke skjønne, hvor-
ledes det skulde kunne fortjene Bisald, herved
at ville bringe i Anslag eller, efter flere Med-
lemmers Formening, endog at gjøre til Gjen-
stand for Taxation, den mulige Indflydelse af
Statens Ret til gennem Lovgivningen at ud-
vikle og nærmere bestemme Fæsteforholdet, uden